

[Ministeren f. Byggeri og Boligvæsen.]

Men hvad vil Følgen blive af Indførelsen af en saadan Igangsætningstilladelse?

Ja, det er jo ganske aabenbart og kan vel heller ikke være undgaaet Forslagsstillerens Opmærksomhed. Resultatet vil blive, at det er Materialeleverandørerne, der kommer til at afgøre, hvilke Byggeføretagender der kommer i Gang.

Hovedvægten bliver herved lagt paa den privat bestemte Igangsætningstilladelse i Stedet for paa den af det offentlige udstedte fuldt kontrolable Materialebevilning.

Dette medfører, at der vil komme et Pres fra Bygherrerne paa Leverandørerne. Det afgørende for, om man kan bygge, vil være et godt Forhold til Leverandøren. Her bliver det altsaa sat i System, at det er de gode Forbindelser, der kan føre en fremad mod det tilstræbte Maal. Hvad dette i øvrigt kan give Anledning til af Sortbørs-lignende Transaktioner, skal jeg ikke udbyde nærmere.

Jeg forstaa imidlertid, at Forslagsstillerne nærer større Tillid til Leverandørernes retfærdige Fordeling af Materialer end en Fordeling iværksat af en statslig Myndighed.

Selv om man nu imidlertid gik med til Forslagets Bestemmelser herom — hvad jeg altsaa betragter som helt utænkeligt —, vilde Sagen saa være i Orden? Vilde man saa opnaa den Regulering af Byggeriet, der fra alle Sider erkendes nødvendig?

Det er ikke Tilfældet, og det mener Forslagsstillerne heller ikke.

Thi i Forslagets § 13 udtales det, at dersom en Bygherre sikrer sig en unaturlig Andel af Materialebevilningerne, kan og bør denne Andel nedsættes.

Fortolkningen af, hvad der skal forstås ved unaturlig, vil nok blive noget vanskelig.

Og ikke nok hermed. I § 17 udtales, at saafremt der inden for een eller flere Kommuner paabegyndes flere Byggearbejder, end der kan færdiggøres inden for en rimelig Tidsfrist med den til Raadighed værende Arbejdskraft, kan Ministeren midlertidigt standse Udstedelsen af Materialebevilninger.

Dette vil sige, at naar Byggeførholdene administreret efter de lige nævnte Bestemmelser bliver for kaotiske, kan der indføres lokale „Byggestop“. Saaledes kan man altsaa veksle mellem fri Bevillingsudstedelse og Byggestop, men det er dog vist ikke paa den Maade, man naar frem til den rigtige Rytme i Byggeriet.

Til Sammenligning med dette noget

forvirrende Forslag skal jeg kort skitsere den Ordning, vi havde tænkt gennemført for at komme ud af den nuværende uheldige Byggesituation.

Først og fremmest har Ministeriet paa Grundlag af de Oplysninger, vi har modtaget om den hjemlige Produktion af Byggematerialer, de Importmuligheder, der foreligger paa Balanceplanen, samt den disponible Arbejdskraft opstillet et Budget for, hvor stor Byggevirksomhed der kan regnes med for det kommende Aar.

Det har ved Budgetlægningen først og fremmest været vor Bestræbelse at samle alle tilgængelige Ressourcer om at færdiggøre største Delen af de godt 27 000 Boliger og det meget betydelige Erhvervsbyggeri, der nu er under Opførelse. Det er derfor Tanken efter en omhyggelig Undersøgelse i de enkelte Omraader først at lade nye Bevillinger træde i Kraft, naar det igangværende Byggeri er saa langt fremme, at Færdiggørelsen ikke vil generes af nyt Byggeri. Hvor mange af de paagældende Lejligheder der vil blive færdige i Aar, er det vanskeligt at skønne sikkert om, men man kan haabe paa, at ca. 20 000 Boliger bliver færdige i indeværende Aar.

Ved Igangsætningen af nyt Boligbyggeri vil man endvidere iagttage, at Byggeriet vil faa en saadan Størrelse, at Rytmen i Byggeriet bevares — eller rettere genskabes —, ligesom det maa tilstræbes, at Igangsætningen faar en saadan Størrelse, at Bolignøden i alt Fald ikke vokser.

Ud fra disse Betragtninger regner vi med, at det i Aar vil blive muligt at igangsætte ca. 15 000 Boliger.

For Erhvervsbyggeriets Vedkommende tilstræber vi et Byggeri af samme Størrelse som det, der blev færdiggjort i 1947, hvad der nogenlunde svarer til Forholdene før Krigen. Vi vil her først og fremmest tage Hensyn til Eksportindustriernes Byggebehov, men der vil naturligvis ogsaa blive lagt Vægt paa at bevilge Materialer til anden vigtig Industribebyggelse. I alt har vi paa Budgettet til erhvervsmæssige og lignende Formaal regnet med Paabegyndelse af ca. 400 000 m² foruden et Landbrugsbyggeri paa ca. 100 000 m².

Det offentlige Byggeri regner man med fortsat at holde meget lavt, selv om man paa den anden Side forudser nogen Stigning i Forhold til Aaret forud, fordi en Række Skoler og lignende Byggeri, der nødvendigvis maa følge Befolkningstilvæksten, nu trænger sig paa. Til disse Formaal har vi herefter afsat et Nybyggeri paa ca. 50 000 m², men det maa erindres, at der her-